

Raspunsul domnului Ion RADUCANU

1. Ce știți despre problema supusă atenției d-voastră și în ce mod v-ați implicat până în prezent în activitatea de rezolvare a acesteia?

Zonele afectate de activitatea societății CONTINENTAL AUTOMOTIVE PRODUCTS S.R.L sunt **Lipovei, UMT, Dorobanți și Tipografilor**. În condițiile în care fabrica este situată doar la 80 de metri de zona rezidențială, numărul locuitorilor afectați direct se ridică la peste **25 000**. În același timp, distanța până la Spitalul Victor Babeș, spital de boli infecțioase și pneumofiziologie și până la Institutul de Cardiologie este de 500 m.

În 2012, fabrica și-a extins activitatea printr-o nouă stație de mixare a cauciucului. De asemenea, a fost extinsă vulcanizarea. Trebuie spus că ambele activități emană negru de fum.

În prezent firma este în procedură de reautorizare.

Primăria și Garda de Mediu au comandat expertize de specialitate. Acestea au avut rezultate diferite. **Trebuie menționat că aceste expertize au fost efectuate datorită reclamațiilor făcute de cetățeni și a demersurilor Grupului de Inițiativă în Promovarea Opiniei Publice (GIPRO) și a altor ONG-uri.** Iată rezultatele acestor cercetări:

a) **2008 – firma austriacă „INTERGEO”**

- **Rezultatul** = poluare în limite normale.

b) **2008/2009 revizuit = Laboratorul de analize de combustibili, investigații ecologice și dispersia noxelor – al Universității POLITEHNICA din Timișoara**

- **Rezultatul** = în zona UMT există o sursă majoră de poluare a atmosferei cu COV (compuși organici volatili) care constituie o problemă din punct de vedere al sănătății populației.

În expertiză se precizează clar: S-au constatat valori mari ale concentrației de COV (compuși organici volatili) în zona industrială UMT, asta în condițiile în care stația de monitorizare a fost plasată în incinta Muzeului Satului. S-au constatat vârfuri ale concentrației de COV în special în timpul nopții, sursa fiind, evident activitatea industrială din zonă. Recomandarea experților spune clar: fie un control strict al agenților industriali, fie relocarea activităților industriale generatoare de COV în afara orașului.

Expunerea de lungă durată a omului la concentrații, chiar scăzute de COV ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) poate conduce la iritarea căilor respiratorii, a ochilor, distrugerea rinichilor, ficatului și a sistemului nervos central, iar unele dintre COV pot cauza cancer.

Din păcate, până în prezent, în legislația românească nu există valori limită pentru concentrația compușilor organici volatili în atmosferă, (NMVOC – alții decât metanul). Atât directivele europene cât și legislația românească prevăd limite ale emisiilor doar pentru SO_2 , NO_x , Pb, CO, O_3 , Arseniu, Cadmiu, Mercur, Nichel și hidrocarburi aromatice policiclice.

COV apar ca plafon național (țintă) pentru emisia totală (2010) în Protocoalele de la Geneva, Aarhus și Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi, ratificate în România prin legea 271/2003.

- a) **2009 – Firma LAJEDO – PLOIEȘTI** constată depășiri de peste 50 de ori ale limitelor maxime de acetat de butil, metil cetonă și butanol. Firma Continental acționează în judecată prin casa de avocatură Zamfirescu – Racozi – Predoiu și ICCJ dă câștig de cauză firmei LAJEDO.

- b) **2009 – până în prezent firma BALINT ANALITIC** face expertizele periodice al căror rezultat este „**normal**”.

Primăria a întrerupt cercetările, asemeni Gărzii de Mediu datorită intervențiilor de la București sau concilierilor ad-hoc pe baza declarațiilor poluatorului, că a luat măsuri de filtrare a gazelor emanate prin investiții majore.

În același timp, laboratorul POLITEHNICII TIMIȘOARA a continuat să facă analize și expertize pentru acest fenomen în colaborare științifică cu firma Continental, care face investiție în cercetare.

Problema a devenit spinoasă datorită lobby-ului german la nivel guvernamental și parlamentar. Administrația publică locală și județeană, precum și instituțiile specializate în protecția mediului au cedat presiunilor. Aceste lucruri au fost dezvăluite de mass media în ultimii ani.

În calitate de locuitor din zona afectată, B-dul Take Ionescu, de candidat la Primăria Timișoara în 2008 și 2012 precum și de candidat la Camera Deputaților în Colegiul IV Timișoara, m-am implicat în mod direct și deschis. Am solicitat factorilor decidenți, prin intermediul presei scrise și prin cel al televiziunii, să clarifice adevărul privind gradul de poluare și efectele lui asupra sănătății populației. Împreună cu reprezentanții GIPRO am participat la întâlnirile cu cetățenii în zonele afectate și am încercat să liniștim populația promițând că vom face toate demersurile pentru a afla adevărul.

2. Cunoașteți cadrul legislativ care reglementează protecția mediului și dacă în acest cadru legislativ ați identificat soluții pentru soluționarea problemei reclamată de cetățeni?

În România este în vigoare **Legea Protecției Mediului nr.137 din 29 decembrie 1995** în care este precizată „Statul recunoaște tuturor persoanelor dreptul la un mediu sănătos” și „mediul este ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terei: aerul, apa, solul și subsolul, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune cuprinzând elemente enumerate anterior, inclusiv valorile materiale și spirituale”.

Legea Protecției Mediului a fost amendată și completată prin hotărâri ale Guvernului României, principalele fiind:

- **ORDIN nr.592 din 25 iunie 2002 pentru aprobarea Normativului privind stabilirea valorilor limită, a valorilor de prag și a criteriilor și metodelor de evaluare a dioxidului de sulf, dioxidului de azot și oxizilor de azot, pulberilor în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}) plumbului, benzenului, monoxidului de carbon și ozonului în aerul înconjurător;**
- **HOTĂRÂREA nr.541 din 17 mai 2003 privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți din instalații mari de ardere;**
- **HOTĂRÂREA nr.128 din 14 februarie 2002 privind incinerarea deșeurilor;**
- **HOTĂRÂREA nr.162 din 20 februarie 2002 privind depozitarea deșeurilor.**

Ordinul nr.592/2002 prevede norme pentru măsurarea și evaluarea calității aerului înconjurător în Sistemul Național de Evaluare și Gestionare Integrată a Calității Aerului, dar și în stațiile de monitorizare a calității aerului care nu fac parte din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului, exploatate de institutul public sau autoritățile administrației publice locale, de

către agenții economici, organizații neguvernamentale sau alte persoane juridice private, în scopul monitorizării impactului poluării atmosferice asupra sănătății populației și mediului.

De asemenea, sunt incluse și prevederile pragului de alertă pentru dioxid de sulf, dioxid de azot și ozon în aerul înconjurător și pragul de informare pentru ozon în aerul înconjurător, valorile limită pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, pulberi în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}), plumb, benzene și monoxid de carbon în aerul înconjurător și valorile – țintă și obiectivele pe termen lung pentru ozon în aerul înconjurător, modul de realizare a măsurătorilor, metodele de referință pentru evaluarea concentrațiilor poluanților atmosferici și modul de realizare a măsurătorilor meteorologice.

Directivele europene din domeniul protecției aerului sunt:

- **Directiva Consiliului nr.96/62/CE privind evaluarea și gestionarea calității aerului înconjurător (Directiva-cadru);**
- **Directiva Consiliului nr.1999/30/EC privind valorile limită pentru dioxidul de sulf, dioxidul de azot și oxizii de azot, pulberile în suspensie și plumbul din aerul înconjurător (Directiva fiica 1);**
- **Directiva nr.2000/69 EC privind valorile limită pentru benzene și monoxide de carbon din aerul înconjurător (Directiva fiica 2);**
- **Directiva nr.2002/3/EC privind ozonul din aerul înconjurător (Directia fiica 3);**
- **Directiva nr.2004/107/EC privind arseniul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător (Directiva fiica 4).**

Acestea au fost transpuse în legislația națională printr-o serie de acte normative respective:

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.243/28.11.2000 privind protecția atmosferei (publicată în Monitorul Oficial cu numărul 633/6.12.2000);**
- **Legea nr.655/20.11.2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.243/2000 privind protecția atmosferei (publicată în Monitorul Oficial cu numărul 773/4.12.2001);**
- **Ordinul MAPM nr.592/25.06.2002 pentru aprobarea Normativului privind stabilirea valorilor limită, a valorilor de prag și a criteriilor și metodelor de evaluare a dioxidului de sulf, dioxid de azot și oxizilor de azot , pulberilor în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}), plumbului, benzenului, monoxidului de carbon și ozonului în aerul înconjurător (publicat în Monitorul Oficial cu numărul 765/21.10.2002);**

- **Hotărârea Guvernului nr.210/28.02.2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului (publicat în Monitorul Oficial cu numărul 187/19.03.2007).**

SOLUȚII POSIBILE

1. **Stabilirea și prezentarea adevărului** prin contractarea unei expertize la o firmă specializată, recunoscută internațional care să facă măsurătorile necesare și să identifice gradul de pericol pentru sănătatea populației afectate.
2. **Relocarea fabricii în afara orașului** –în cazul poluării peste limită.În acest caz, **primăria poate și trebuie să ofere teren cu utilități pentru a menține locurile de muncă în caz de relocare;**
3. **Readaptarea Legii mediului, a Ordinului nr.592/2002 și a H.G. nr.609/2003** la reglementările internaționale privind stabilirea valorilor limită pentru concentrația în atmosferă a compușilor organici volatili (COV) și a pulberilor în suspensie, reglementări adoptate și respectate cu strictețe în țări precum Germania, Japonia, Coreea de Sud, SUA.
4. **Verificarea cu atenție și profesionalism a întocmirii** și respectării de către **POLUATOR** a **PROGRAMULUI DE CONFORMARE** pentru încadrarea în prevederile de mediu actual.
5. **Institutul de Igienă Timișoara** trebuie să dea publicității situația privind starea de sănătate a populației din Timișoara, pe zone cu precizarea tipurilor de îmbolnăviri din Colegiul IV, în ultimii 4 ani.
6. **Factorii de decizie din administrația publică și instituțiile de protecție a mediului să excludă utilizarea de expertize și analize de la laboratoarele care au activități în asociere** sau colaborare cu poluatorii în cauză, pentru a asigura obiectivitatea rezultatelor.
7. **Aspectul poluării din Timișoara poate constitui o problemă de competența Gărzii Naționale de Mediu, în condițiile în care se dovedește că starea de sănătate a populației este afectată cu certitudine.**

După părerea noastră vidul legislativ din acest domeniu constituie impedimentul nr. 1 în soluționarea problemei poluării cu compuși organici volatili (COV).

Dacă fabrica de anvelope îndeplinește condițiile pentru a putea funcționa în Germania, așa cum se prezintă astăzi, ar trebui să fim mândri că nemții au venit să

producă anvelope în România. Dacă în Germania nu poate funcționa, atunci nici în România nu poate. România nu trebuie să fie un stat de mâna a doua, în care sănătatea populației este mai puțin importantă decât în celelalte state din Europa.

In PROGRAMUL DE GUVERNARE al USL pentru 2013 – 2016 un capitol important este „**Sănătatea la standardele europene**” iar acest deziderat trebuie să prindă viață și la Timișoara.

3. Care este strategia pe care înțelegeți să v-o asumați pe termen scurt mediu și lung pentru rezolvarea problemei expuse d-voastră, în cazul în care veți fi ales ?

Strategia noastră pentru această problemă are 4 componente: socială, instituțională, medicală și legislativă.

1. LEGISLATIV

- a) Modificarea legii poluării în conformitate cu normele și legislația din lumea civilizată .
- b) Înaintarea unui proiect de lege prin care să fie definite norme clare pentru poluatorii mari ai României.
- c) Obligarea prin lege a poluatorului să creeze spații verzi de tampon; în funcție de proximitatea față de zone rezidențiale.

2. SOCIAL

- a) Conștientizarea populației vizavi de efectele poluării asupra organismului, pe termen mediu și lung.
- b) Informări lunare și trimestriale despre activitatea fabricii și despre nivelul de poluare pe fiecare categorie de agenți poluatori.
- c) Controale regulate ale autorităților pentru protecția mediului la agentul economic și transmiterea rezultatelor controalelor către ONG-urile implicate, către populația interesată și către mass media.

3. MEDICAL

- a) Controale medicale periodice ale familiilor din zonele afectate. Populația trebuie să beneficieze de consult de specialitate, gratuit și periodic, supravegheat de DSP Timiș.
- b) Alocarea de fonduri pentru realizarea unor studii de specialitate. Acestea trebuie să fie axate pe identificarea tipologiilor de afecțiuni medicale.

4. ADMINISTRATIV

- a) Trebuie stabilit, în mod real, nivelul de poluare din zonele afectate și implicit din întreg orașul. Acest lucru este realizabil prin măsurarea emisiilor de noxe de către firme de specialitate din străinătate, recunoscute internațional.
- b) Amenajare de parcuri în zonele afectate. Acest lucru este posibil prin armonizarea acțiunilor administrației publice locale cu cea centrală.

4. Care este planul dumneavoastră de acțiune pentru atingerea obiectivelor stabilite în strategia asumată?

Pentru punerea în aplicare a strategiei, planul trebuie să conțină pași bine definiți.

a) LEGISLATIV:

Propunerea de armonizare a legislației românești cu cea europeană trebuie să ajungă în dezbateri parlamentară, în cel mai scurt timp. Proiectul de lege cu privire la poluarea României trebuie să fie documentat în mod real și supus dezbaterii publice.

b) MEDICAL ȘI SOCIAL:

Medicii de familie din zonele afectate trebuie responsabilizați și angrenați în proiectele societății civile. Sunt necesare fonduri suplimentare de la bugetul de stat sau atragerea de fonduri europene structurale pe sănătate. Crearea unor centre medicale zonale pentru controlul periodic al familiilor din zonele afectate.

Societatea civilă și ONG –urile trebuie să facă front comun pentru stoparea poluării.

c)ADMINISTRATIV:

Autoritățile locale trebuie să supună atenției publice orice investiție ulterioară, în cazul în care acestea aduc prejudicii sănătății cetățenilor. Crearea unui fond de risc în care poluatorul trebuie să contribuie cu o cotă parte din veniturile anuale. Sumele vor fi folosite de comunitățile afectate.

Obligarea poluatorului de a investi în măsuri de protecție a populației față de noxe, zgomot, praf, miros, COV, negru de fum etc., precum și în operațiuni de reparare a daunelor provocate locuințelor din priajmă.

Autoritatea locală împreună cu cea centrală și ONG-urile trebuie să creeze programe speciale de conștientizare a efectelor poluării.

5. Care este strategia de comunicare publică pe care o intenționați să o adoptați pentru aducerea la cunoștința cetățenilor a demersurilor întreprinse pentru realizarea obiectivelor pe care vi le asumați?

Ca și viitor reprezentant al cetățenilor din Colegiul IV Timișoara în Parlamentul României, eu am scris un Legământ. Prin acesta mă angajez să prezint trimestrial, raportul de activitate privind îndeplinirea mandatului.

În ceea ce privește problema poluării, o problema deloc simplă, sunt conștient că oamenii trebuie informați în permanență. În acest sens, reprezentanții ONG-urilor și cei ai Consiliilor de Cartiere vor fi înștiințați de fiecare pas al demersului meu, prin întâlnirile pe care le voi organiza. Rețelele de socializare, ne place sau nu, fac parte din cotidianul nostru. Înființarea unui grup activ pe una dintre aceste rețele poate să contribuie cu succes la informarea cetățenilor. Locuitorilor din Colegiul IV Timișoara li se va face cunoscută evoluția demersului meu și prin pliante și flyere, informări la adunări publice și prin mass media.

Nicio strategie de comunicare nu trebuie să omită mass-media, cu toate formele ei de exprimare; televiziune, radio, presă scrisă și online. Sunt convins că și în acest mod cetățenii vor afla care este stadiul acestei probleme.

6. Care este echipa cu care veți lucra pentru punerea în aplicare a planului de acțiune pe care l-ați precizat?

Poluarea, așa cum am mai spus e o problemă importantă, una care ne privește pe fiecare dintre noi. Tocmai de aceea, rezolvarea ei necesită un efort comun. Eu voi participa activ la găsirea soluțiilor care vor fi în beneficiul timișorenilor. Pe de altă parte, autoritățile locale trebuie să se implice și nu doar la nivel declarativ, alături de ONG-uri și de reprezentanții locuitorilor din zonele afectate.

Concret, propun înființarea unor “celule de criză” din care să facă parte persoane delegate din structurile mai sus amintite, pentru rezolvarea acestei situații.

- a) **Echipa medicală:** medici voluntari sau plătiți cu următoarele specialități: pneumologie, alergologie, cardiologie, oncologie și pediatrie, care să monitorizeze starea de sănătate a oamenilor din zonele afectate și reprezentanți ai Direcției de Sănătate Publică Timiș.
- b) **Echipa juridico-administrativă:** fac parte juriști, avocați, specialiști în probleme de mediu, consilieri locali și județeni, reprezentanți ai autorităților locale și județene, ai Prefecturii Timiș precum și ai instituțiilor de control cu competențe în domeniile sănătății și a protecției mediului.
- c) **Echipa de voluntari:** îi acord o importanță deosebită. Din ea pot face parte persoane desemnate de către organizațiile neguvernamentale și parteneri ai acestora care doresc să contribuie la monitorizări, sesizări și comunicarea de aspecte ilegale sau cu efect nociv, pe problematica abordată.
- d) **Echipa de comunicare:** specialiști în media și comunicare și reprezentanți ai ONG-urilor, care să creeze o strategie de informare și comunicare constantă prin intermediul mass media și prin platformele sociale și site-urile pe care le dețin.